

รูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
A Model for Academic Administration of Basic School in Rayong , Chanthaburi and
Trat Provinces

วรรณภา ภูเสตวงษ์, สุรีย์มาศ สุขกลี, อรุณี ทองนพคุณ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด 2) ตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) การศึกษาเพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย 2) การร่างรูปแบบการบริหารวิชาการ 3) การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการโดยใช้เทคนิคเดลฟาย 3 รอบ 4) การตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการ 5) การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การบริหารวิชาการ

Abstract

The objectives of this research were 1) develop a model for academic administration of basic school in Rayong , Chanthaburi and Trat Provinces. 2) present a model for academic administration of basic school in Rayong , Chanthaburi and Trat Provinces. The research procedures consisted as follows: 1) Find basic data 2) Design the model 3) Development model by delphi technique 3 times 4) Check a model for use and 5) Present a model for academic administration of basic school in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces. The sample of 217 administrators of basic school in Rayong , Chanthaburi and Trat Provinces. The statistical devices used for analyzing the data were mean and standard deviation.

The results showed that 1) a model for academic administration of basic school in Rayong , Chanthaburi and Trat Provinces : 1) Development of Local curriculum. 2) Plan of academic 3) Teaching in school 4) Development curriculum in school 5) Development process of learning 6) measurement and evaluation 7) Research for development in school 8) Development and support centre of study 9) Supervision 10) Counseling 11) Development quality assurance 12) Support community for academic 13) Cooperative school and organization 14) Support academic for another 15) Rule about academic 16) Choose the book for learning in school 17) Development instructional media 2) a model for academic administration of basic school in Rayong , Chanthaburi and Trat Provinces all aspects were at high level.

Keywords : academic administration

บทนำ

ในด้านการจัดการศึกษาก็เช่นกัน มีความจำเป็นต้องได้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารจัดการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งความจำเป็นที่ผู้บริหารการศึกษาจะต้องเป็นมืออาชีพเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงทางการจัดการศึกษา รวมทั้งจำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นผู้นำปฏิรูปการเรียนรู้ บริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ซึ่งหมายถึง ความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ความสามารถในการระดมและใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ (ธีระ รุญเจริญ, 2550 : 10)

การบริหารสถานศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง 1) การบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารงานกิจกรรมภายในสถานศึกษา การเรียนการสอนของผู้เรียนที่เกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผล สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพ การวิจัย เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดผลดี และมีประสิทธิภาพ 2) การบริหารงบประมาณ เป็นการวางแผนการใช้เงิน การบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การควบคุมตรวจสอบทางด้านการเงิน และทรัพย์สิน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ 3) การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการในการพัฒนาทักษะของบุคลากรนับตั้งแต่การสรรหาบุคคลเข้ามาทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารทั้งในด้านคุณภาพ และปริมาณสูงสุด และ 4) การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดระบบการบริหารของสถานศึกษาหรือองค์กรเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด สะดวกในการบริการ พัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 5)

การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 งานของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปนั้น การบริหารวิชาการ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษา ถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่น ๆ ได้แก่ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เป็นงานรองที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการยกระดับ

คุณภาพการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นสถาบันการศึกษาทุกระดับจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นลำดับแรก ทั้งนี้สถาบันการศึกษาจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่มีต่อการพัฒนา นักเรียน และสถานศึกษา โดยจะเห็นได้จากในการจัดหลักสูตร ผูกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา เนื้อหาของหลักสูตรจะเน้นหนักในเรื่องภารกิจในการบริหารงานวิชาการเป็นสำคัญ และในการสอบแข่งขันคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาก็เช่นกัน จะใช้การทดสอบความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการเป็นหลักเกณฑ์สำคัญอย่างหนึ่งที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานสร้างทักษะด้านภูมิปัญญาให้เด็กได้มีความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา มีเหตุผล สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการตามขอบข่าย (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 5) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 32) ได้จำแนกการบริหารวิชาการออกเป็น 17 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่น 6) การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 14) การส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาและพัฒนาารูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการบริหารวิชาการให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
2. เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 217 คน วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จำนวน 78 คน จันทบุรี จำนวน 75 คน และตราด จำนวน 64 คน
2. รูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ได้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน โดยให้นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัยโดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ขั้นตอนที่ 2 การร่างรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 คน เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและมีความสมบูรณ์ด้วยการนำร่างรูปแบบจากขั้นตอนที่ 2 มาศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดเป็นรูปแบบด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ที่ผ่านการพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 3 โดยการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 217 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 5 การสรุป และนำเสนอรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้

ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด (สันติ บุญภิรมย์. 2552 : 21) ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 2) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่าง ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551 : 2) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นการบริหารงานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งได้แก่ นักเรียน หรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ เจตคติและ ทักษะในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่งานอาชีพและวัตถุประสงค์ของ การศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของจิระศักดิ์ อินทร์หอม (2548 : 83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาสื่อวัตกรรมการ และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการ บริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหาร วิชาการเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรม ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553 : 2) และกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 33) ได้กำหนดงานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของ สถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการ บริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะ ให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการ มีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมิน ผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นความสำคัญ ของการบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นงาน หลักของสถานศึกษาส่วนอื่น ๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการ ให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงมีใช้เพียงแต่ให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่ความหมายรวมถึงการดำรงชีวิตใน

สังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (สันติ บุญภิรมย์. 2552 : 22) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลชรี พิภพเกษม (2551 : 104) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงาน วิชาการโดยภาพรวมและการนิเทศการศึกษาส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนโดยภาพรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ จิระศักดิ์ อินทร์หอม (2548 : 83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาสื่อวัตกรรมการ และเทคโนโลยี ทางการศึกษา มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนว การศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มี ดังนี้

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำผลที่ได้จากการ วิจัยไปใช้ในการวางแผนการบริหารวิชาการของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการพัฒนา งานวิชาการของสถานศึกษาตามรูปแบบการบริหารวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการบริหาร วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการวิจัยคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2551. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

กุลทวี พิภูลแกม. 2551. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จิระศักดิ์ อินทร์หอม. 2548. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. 2551. การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ธีระ รุญเจริญ. 2550. ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ : ศักยภาพเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

สันติ บุญภิรมย์. 2552. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บூค พอยท์.

Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. 1970. *Educational and Psychological Measurement*. New York : Minnisota University.